

ENSKILDA HÖGSKOLAN STOCKHOLM
Programmen i mänskliga rättigheter

EXAMENSARBETE
Kandidatuppsats 15 hp

HT, 2021

Enskilda Högskolan
Stockholm

Barnets bästa i asylrätten

En undersökning av gällande rätt

Författare: Hanna Harrsjö

Handledare: Emma Sundkvist
Enskilda Högskolan Stockholm

Abstract

In 2020, the Convention on the Rights of the Child was incorporated into Swedish law, with the aim that the child perspective and the best interests of the child would be reinforced in areas such as refugee law. At the same time, the temporary law (2016:752) was introduced in 2016, which limits the child's possibility of obtaining a Swedish residence permit. Using the legal dogmatic method, this study answers the purpose and aim of this thesis that is; what factors determines whether a child is allowed to stay in Sweden or not, how the best interest of the child and child-specific grounds for residence permit are interpreted in applicable law and in cases where children's asylum cases are tried in the Court of Migration, and lastly what conclusions can be drawn from these findings. The thesis achieves this by analyzing and comparing four different judgments from the Court of Migration to examine how the Convention on the Rights of the Child, the Aliens Act and the best interest of the child is applied in the different cases as well as the varying factors that makes them differ. The results in the thesis goes through the applicable law in the field and present child-specific provisions in applicable law such as in the Convention on the Rights of the Child, the Aliens Act and the Temporary law from 2016, combined with the preparatory work of the laws that contributes to how these provisions are interpreted and understood, and praxis in the form of 4 different judgements. The analysis concludes the differences in the judgements and that there are certain aspects and factors in the judgments that seem to have been crucial in the Migration Court's assessment and decision. Finally, the thesis presents the conclusions that can be drawn from these outcomes, as well as an investigation on the limitations of the principle of the best interest of the child in asylum law, which ultimately results in the child's best interests being, in principle, complex and requiring interpretation.

Engelsk titel

The best interests of the child in Swedish refugee law - An analysis of applicable law

Nyckelord

Barn; Principen om Barnets bästa; Asylrätt; Barnkonventionen; Utlänningslagen; Synnerligen ömmande omständigheter

Begreppsordlista

Barnkonventionen	Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
Tillfälliga lagen	Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige
Prop	Proposition
SOU	Statens offentliga utredningar
UtlL	Utlänningslag (2005:716)
LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
1.3 Metod och material	7
1.3.1 Metod.....	7
1.3.2 Material.....	8
1.3.2 Etiska avväganden	9
1.3.4 Tillvägagångssätt	9
1.5 Avgränsningar.....	10
1.6 Tidigare forskning.....	11
2 Barnkonventionen	14
2.1 Inledning	14
2.2 Barnets bästa	14
2.2.1 Barnets bästa i Barnkonventionen	14
2.2.2 Förarbeten till inkorporeringen av Barnkonventionen	15
3 Utlänningslagen (2005:716).....	16
3.1 Grundläggande Definitioner	16
3.2 Barnets bästa i Utlänningslagen.....	17
3.3 Synnerligen ömmande omständigheter.....	17
3.4 Tillfälliga lagen (2016:752)	19
3.5 Särskilda bestämmelser om vård av unga.....	18
4 Praxis.....	20
4.1 UM 2944-20 ”M” 2020-12-22 – Vägledande dom.....	20
4.1.1 Bakgrund och Yrkanden.....	20
4.1.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut.....	20
4.2 UM 4423-20, UM 4433-20 ”A” 2021-02-03	22
4.2.1 Bakgrund och Yrkanden.....	22
4.2.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut.....	22
4.3 UM 3447-20 ”T” 2021-06-16	23
4.3.1 Yrkanden och Bakgrund.....	23
4.3.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut.....	23
4.4 UM 9785–20 ”N” 2021-02-17	25
4.4.1 Yrkanden och bakgrund.....	25
4.4.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut.....	25

5 Analys.....	26
5.1 Analys av ”M” UM 2944–20 och M 4423–20, UM 4433–20 ”A”.....	26
5.1.1 Inledning.....	26
5.1.2 Preskriptionstiden	26
5.1.3 Barnets bästa - Barnets rätt att bli hörd	27
5.1.4 Synnerligen ömmande omständigheter - anknytning, anpassning och nätverk.....	27
5.2 Analys av ”T” UM 3447-20 och ”N” UM 9785-20.....	29
5.2.1 Inledning.....	29
5.2.2 Synnerligen ömmande omständigheter – anknytning, anpassning och nätverk.....	29
5.2.3 Särskilda bestämmelser om vård av unga.....	30
5.2.4 Barnets bästa.....	30
6 Diskussion	32
7 Källförteckning.....	35

1 Inledning

Enligt Barnkonventionen ska alla beslut som rör barn fattas utan diskriminering av barnet med hänsyn till barnets bästa. 2020 blev barnkonventionen inkorporerad i svensk lag, där tanken var att barnperspektivet och barnets bästa skulle stärkas inom områden som till exempel asylrätten. Samtidigt ska konventionen i asylärenden vägas mot utlänningslagen (2005:716) och 2016 kom även den tillfälliga lagen (2016:752), som tillfälligt begränsar barnets-och andras- möjlighet att få uppehållstillstånd. Sedan barnkonventionen blev svensk lag finns det ett antal uppmärksammande asylärenden där barn som är födda i Sverige eller har bott större delen av sina liv i Sverige beslutas att utvisas av migrationsverket och migrationsdomstolen. I år beslutades en 3 årig pojke som fötts och växt upp i familjehem i Sverige, av migrationsdomstolen att ensam utvisas till Nigeria. En vägledande dom kom 2020 efter att barnkonventionen blev lag där en 14 årig flicka fick stanna i Sverige där beslutet grundade sig i principen om barnets bästa. Principen om barnets bästa är en princip som ofta lyfts i dessa sammanhang där mångas förhoppning är att den ska göra att fler barn får stanna i Sverige om det är dennes bästa, om inte annat ska den lyfta barnperspektivet ytterligare i beslut som rör barn. Men trots denna vägledande dom och att barnkonventionen numera är svensk lag garanterar detta ändå inte att barns rättigheter är mer stärkta i asylärenden, då dessa typer av fall ofta bedöms väldigt olika. Därför vill jag i denna uppsats undersöka och tolka de olika motivationer och faktorer som gör att vissa barn utvisas och att vissa får stanna i Sverige utifrån principen om barnets bästa och andra principer inom gällande rätt, men också göra ett försök att tolka principen om barnets bästa. Uppsatsen ämnar nå detta, dels genom att presentera de barnspecifika bestämmelser inom gällande rätt, och dels genom att analysera och jämföra fyra olika domar från migrationsdomstolen där barn utvisas och där barnet beslutas få uppehållstillstånd, för att undersöka hur man tillämpar barnkonventionen och utlänningslagen samt barnets bästa i de olika fallen och vilka aspekter som spelar in på att dessa fall bedöms olika.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är alltså att undersöka huruvida man tillämpar barnkonventionen, utlänningslagen och barnets bästa i de olika fallen och hur och varför dessa fall bedöms olika, genom att analysera pröva och jämföra två domar från migrationsdomstolen och migrationsöverdomstolen där barnet utvisas men också två domar där barnet beslutas få uppehållstillstånd utifrån gällande rätt. Frågeställningarna blir då:

- Hur tolkas och används principen om barnets bästa i gällande rätt och i bedömningen hos migrationsdomstolen/överdomstolen?
- Vilka är faktorerna som avgör om barnet får stanna i Sverige eller inte, hur ser bedömningen ut?
- Finns det något samband mellan dessa faktorer, och kan några slutsatser dras utifrån detta?

1.3 Metod och material

1.3.1 Metod

Den rättsdogmatiska metoden, enligt Jan Kleineman i boken ”*Juridisk metodlära*” (2018) bygger på fastställandet av gällande rätt, främst genom beskrivning av den gällande rätten genom de olika rättskällorna som skall användas, denna beskrivning är således en tolkning och systematisering av den gällande rätten. Syftet med metoden är ofta att rekonstruera en rättsregel eller att söka en lösning på ett rättsligt problem (Kleineman, 2018, p. 21).

Eftersom denna uppsats indirekt genom frågeställningarna och problemformuleringen belyser ett juridiskt problem, är det därför av relevans att utreda det med en juridisk metod. Principen om barnets bästa skulle möjligtvis även kunna undersökas utifrån exempelvis en diskursanalys då den metoden ofta används för att analysera innebörden av ett begrepp. Ser man däremot till uppsatsens helhet så ämnar den bland annat att belysa de faktorer som avgör i rättstillämpningen med avseendet om barn i domar om asylbeslut, och detta kräver en genomgång av rättskällorna som används och detta i sin tur kräver en rättsdogmatisk metod, om inte minst är denna metod bäst lämpad för detta syfte.

En kritik som ibland tas upp mot den rättsdogmatiska metoden är att den anses vara statisk, att den brister i flexibilitet och öppenhet och endast återger den gällande rätten. Detta betyder

emellertid inte att det inte lämnas utrymme för kritisk analys av den gällande rätten, där Kleinman menar att rättsdogmatiken kan användas för att föreslå en förändring av rättsläget och framföra kritik mot det. Kleinman fortsätter med att rättsdogmatisk metod innebär att analysera rättskällornas olika beståndsdelar så att det sammantaget speglar den gällande rättens innehåll och hur rättsregeln som undersöks bör tolkas och uppfattas i ett specifikt sammanhang (Kleinman, 2018, pp. 24, 26). Sammantaget, trots kritiken, menar Kleinman att metoden har ett praktiskt syfte och har en inverkan på utvecklingen av rättstillämpning, den är inte enbart en återgivning av gällande rätt utan en kreativ analys av den som kan skapa en 'lösning' eller att komma fram till en slutsats som inte hade varit möjlig utan metoden (Kleinman, 2018, pp. 45-46). Av denna anledning sett till det som uppsatsen bland annat vill nå i form av en tolkning och utredning av barnets bästa i gällande rätt, får denna metod anses vara den som är bäst lämpad i denna typ av uppsats.

1.3.2 Material

Det primära materialet är lagar förarbeten och praxis i form av domarna UM 9785-20, UM 3447-20, UM 4423-20 & UM 4433-20 från migrationsdomstolen och UM 2944-20 från migrationsöverdomstolen, som också har rollen som vägledande dom. Ytterligare material är Barnkonventionen som lag (2018:1197), samt (Prop. 2017/18:186) och (SOU 2016:19). Vidare material är Utlänningslag (2005:716) och propositioner: (Prop. 1996/97:25), (Prop. 2004/05:170), (Prop. 2013/14:216), (Prop. 2015/16:174), samt tillfälliga lagen (Lag (2016:752)). Det sekundära materialet kommer att vara de material som även nämns i tidigare forskning som definierar och diskuterar principen om barnets bästa, primärt Anna Lundgrens och Johanna Schiratzkis undersökningar, som kommer in senare i analysen och diskussionen.

Angående mitt primärmaterial, utgår praxis och senare analysen utifrån 4 st domar totalt, 2 domar från vardera utfall, dvs om barnet beslutats få uppehållstillstånd eller inte. Samtliga domar är från efter att barnkonventionen blev svensk lag, dvs från januari 2020-2021. Det finns en avgränsning som är nödvändig med domarna, detta är att de ska finnas liknande omständigheter i dem som gör att de kan på ett effektivt sätt jämföras med varandra, jag återkommer till detta i delen om avgränsningar.

1.3.2 Etiska avväganden

Arbetet med en uppsats innehåller vissa etiska överväganden som bör tas i beaktning av uppsatsförfattaren. Min uppsats som utgår främst från rättskällor och förarbeten har nödvändigtvis inte samma etiska förhållningsätt som vid en kvalitativ studie som använder sig av exempelvis intervjuer, då jag främst studerar sådant material som är offentligt. Praxis i form av domar från migrationsdomstolen är även de offentliga handlingar på det sättet att inget samtycke från den berörda i domen behöver ges för att jag ska få tillgång till detta material. Dock bör därför särskild beaktning tas till att mitt material behandlar minderåriga, det handlar om barn i svåra situationer där det bör respekteras att det som uppges i domarna handlar om verkliga personer där deras livssituation påverkas allvarligt. Dessa domar kan även innehålla personlig och känslig information. På grund av detta har jag valt att endast skriva ut målnummer och inte personernas riktiga namn, jag kommer istället beteckna domen med en bokstav och utelämnar andra personliga uppgifter för att i störst mån bevara anonymiteten hos de inblandade. Dock kommer jag att nämna ålder, då det senare har viss relevans för min analys.

1.3.4 Tillvägagångssätt

Med grund i att barn utgör specifika definitioner inom den gällande rätten och grunder för uppehållstillstånd och att det därför gjorts mycket urval inom den gällande rätten, har tillvägagångssättet således varit att börja 'bakifrån' och välja ut och gå igenom domar och efter att jag kommit fram till vad som är relevant för min studie har jag genom domarna tagit fram och sedan använt sökord för att avgränsa i delar av gällande rätten, framförallt gällande propositioner som ofta är väldigt omfattande. Dessa sökord har varit exempelvis: "principen om barnets bästa" "Synnerligen ömmande omständigheter" "Barn" "anpassning" "anknytning" och dylikt. Tillvägagångssättet för insamling av material gällande praxis har varit att två av domarna först selektivt har valts ut genom förberedelser och efterforskning via media då dessa är uppmärksammade och är av intresse för uppsatsens ändamål. Den första av dessa domar är den vägledande domen från migrationsöverdomstolen 2020 UM 2944-20, och den andra från migrationsdomstolen från 2021, UM 3447-20. Därefter har jag besökt arkivet hos förvaltningsrätten i Stockholm för att söka två till domar som har likande omständigheter som de två första, detta för att kunna göra en rättvis och relevant jämförelse.

Det sekundära materialet i form av tidigare forskning har jag sökt på med hjälp av bland annat google scholar, också att söka på studier genom sökord som ”barn inom asylrätt” ”Principen om barnets bästa i migrationsärenden” och dylikt. Mycket av den litteratur jag nu har refererar även till varandra så på den vägen har jag också tagit fram relevant material.

1.5 Avgränsningar

Utlänningslagen är väldigt omfattande och avgränsningar har gjorts för att innehållet ska bli relevant specifikt för barn och det som är specifikt för de domar jag använder mig av. Alla paragrafer kommer således rimligen inte tas med. Det som jag anser relevant för min studie är inledande grundläggande definitioner och kriterium för asyl, barnets bästa i Utlänningslag och bestämmelser specifika för barn där också bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter räknas in. Detta gäller även barnkonventionen, det som finns med är det som rör det som är relevant för min studie och de domar jag analyserar. Den del som går igenom praxis och de domar jag valt ut är avgränsade att vara från januari 2020 efter att barnkonventionen blev lag i Sverige, detta för att återkoppla till mitt syfte med studien. De domar som används har valts ut specifikt utifrån deras lika omständigheter men med olika utfall och motiveringar i besluten, det är inte slumpmässigt utvalda utan det finns en motivering och ett tillvägagångssätt där efterforskning har gjorts om just dessa domar innan de valdes ut. Avgränsningar här har till exempel varit att inte söka domar om ensamkommande barn då det kräver andra lagar och en annan typ av syfte och frågeställningar där jag anser att diskursen gällande ensamkommande barn redan är mycket uppmärksam, därför är syftet att fokusera på domar där barnet kommit till Sverige tillsammans med en eller två föräldrar. Inom omständigheterna i domarna har jag avgränsat mig till 2 olika ”typer” av domar, de två första handlar båda två om barn som är födda i Sverige och har levt i och etablerat anknytning till Sverige genom flera år, de andra två handlar om barn som blivit omhändertagna enligt LVU. Ytterligare en avgränsning är att det är gemensamt för alla domar är att de yrkar på bestämmelsen i UtlL ’synnerligen ömmande omständigheter. Dessa specifika avgränsningar har gjorts för att en rättvis jämförelse skall vara möjlig att genomföra.

1.6 Tidigare forskning

För att reda ut på vilket sätt principen om barnets bästa används i dessa ärenden är det relevant att försöka reda ut vad principen om barnets bästa egentligen är, hur den kan tolkas och dess innebörd inom asylrätten. Jag har valt att utgå främst från två av dess studier i denna uppsats, nämligen Anna Lundberg och ”Principen om barnets bästa i asylprocessen” (2009) samt Johanna Schiratzki, ”Barnets bästa i ett mångkulturellt Sverige – en rättsvetenskaplig undersökning” (2005), som båda presenteras nedan. Detta för att de båda undersöker och behandlar hur principen om barnets bästa bör användas i praktiken inom asylrätten, något som väl speglar min uppsats syfte där jag inte bara undersöker barnets bästa i lag utan också i praxis och hur olika ärenden bedöms olika.

Anna Lundberg har forskat om principen om barnets bästa i relation till asylrätten. Hennes undersökning genomförs genom en tvärsnittsanalys med hjälp av framing, och hennes syfte med studien är att ”belysa och diskutera vad som händer när principen om barnets bästa omsätts i den svenska asylprocessen” (Lundberg, 2009, pp. 11, 21). Lundberg menar att en av förutsättningarna för barnets bästa som princip är att den innehållsmässigt är obestämbär och öppen, då syftet är att den ska kunna användas i många olika sammanhang (Lundberg 2009:32).

Likväl så innebär detta också att det finns risker med begreppet och principen om barnets bästa, då ett sådant vagt begrepp och bred princip lätt kan innebära att individuella rättigheter inte säkerställs av principen utan att den istället används som en täckmantel för tex ideologiska ändamål. Detta menar Lundberg, medför en stor vikt av att se på barnets bästa ur ett kritiskt perspektiv och försöka undersöka kring om hur frågor som rör barn skall hanteras (Lundberg 2009:33).

Det som skiljer Lundbergs studie från min uppsats är bland annat att hon gjort en så kallad tvärsnittsanalys och använder sig av framing, som skiljer sig ganska mycket från min rättsdogmatiska metod. Men med hjälp av Lundbergs studie där hon med sitt metodval ges utrymme att brett tolka hennes material som består av policydokument, intervjuer och observationer (Lundberg, 2009, pp. 22-23) , innebär detta att hon kommer fram till slutsatser som kompletterar min rättsdogmatiska uppsats väl då mitt syfte har många likheter med Lundbergs och därför kan jag ha användning av hennes studie. Med olikheterna i metod och

empiri/material i åtanke kanske även min uppsats kan komplettera Lundsbergs studie med det rättsdogmatiska tillvägagångssättet.

En annan som forskat på detta område är Johanna Schiratzki, professor i rättsvetenskap och forskare vid Stockholms universitet. Hennes undersökning utfördes med en rättsvetenskaplig metod, där en del av syftet med studien var att ”diskutera hur principen om barnets bästa påverkar svensk rätt” (Schiratzki, 2005, p. 16). Inom juridiken menar Schiratzki att det finns en viss enighet om att barnets bästa bör ses som ett öppet koncept, där barnets enskilda situation ska ses utifrån en helhetstolkning. De fördelar och nackdelar som en sådan öppen princip har blir således att principen dels får en flexibilitet som kan anpassas efter ett barns särskilda situation, samtidigt som denna odefinierade princip kan innebära att barn behandlas olika i rättssystemet. Detta skapar en viss motsättning mellan traditionell rättstillämpning där mer strikta rättsregler kan skapa en mer likartad utgång för likartade fall, och en mer fri tolkning av ett barns specifika situation och vad som kan vara bäst för just det barnet (Schiratzki, 2005, pp. 52-53). Schiratzki fortsätter följaktligen med att olika sammanhang utgör olika innebörd av vad som är barnets bästa. Som juridisk princip och rättslig standard limiteras principen inom den gällande rättens gränser. Den begränsas på ett sådant sätt att något som är barnets bästa inom ett rättssammanhang kan vara den minsta möjliga förutsättning för att barnet ska ha det bra, medan utanför detta rättssammanhang kan barnets bästa betyda att barnet ska ha en högre livskvalitet och omsorg. Denna skillnad på synen på barnets bästa kan därför ge innebörden en utvidgad kontra en inskränkt betydelse, där den inskränkta betydelsen finns inom rättssammanhang (Schiratzki, 2005, pp. 58-59). Inom rättssammanhang när bedömning om vad som är barnets bästa ska genomföras, ska barnets situation och alla dess aspekter tas till hänsyn för att få fram den bästa lösningen för det barnet. Syftet med barnets bästa är som tidigare nämnt att det ska vara en princip öppen för tolkning utan bestämt innehåll. Dock används den sällan utifrån det i rättssammanhang, istället används ofta tolkningarna i förarbeten om vad som kan vara barnets bästa. Detta resulterar i att flera ’låsta’ antaganden görs om vad som är barnets bästa och då tycks tolkningen inte längre vara särskilt öppen (Schiratzki, 2005, pp. 60-61).

Schiratzkis studie liknar min uppsats i både syfte och metod, hon använder sig av rättsvetenskaplig metod som bygger på den rättsdogmatiska metoden som jag använder mig av. Både hennes studie och min uppsats baserar sig således på bland annat gällande rätt som utlänningslagen och barnkonventionen och detta i relation till omfattningen av hennes studie

är den av hög relevans för min uppsats och jag kommer att använda mig av även Schiratzkis resonemang i min diskussion.

Juridik doktorand Rebecca Stern skrev 2012 en artikel för svensk juristtidning ”*Hur bedöms ett skyddsbehov? Om gränsdragning, konsekvens och förutsägbarhet i svensk asylpraxis*”, där hon genomför en studie där hon bland annat problematiserar bestämmelsen om särskilt ömmande omständigheter. Sterns syfte med artikeln är att föra en diskussion om gränsdragningen mellan de olika grunderna för uppehållstillstånd och hur resonemanget förs hos rättstillämpare som ska besluta mellan dessa olika grunder (Stern, 2012, p. 284). Stern kommer således fram till i sin studie att bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter medför en problematik på grund av dess generella formulering, då denna ger allt för stor plats för tolkning och s.k. skälighetsbedömning, som i sin tur leder till en oförenlig rättstillämpning där fall bedöms olika och där igenom minskar rättssäkerheten (Stern, 2012, p. 298).

Det Stern undersöker i sin artikel skiljer sig relativt mycket från min uppsats när det gäller specifikt barn i asylärenden, dock kompletterar hon ändå denna uppsats när det gäller synnerligen ömmande omständigheter, då denna bestämmelse berörs min uppsats på grund av att det ofta är på denna grund som barn kan få uppehållstillstånd om de inte uppfyller de övriga kraven för asyl. Hennes studie berör även problematiken av tolkningsutrymmet i rättstillämpningen, något som även jag kommer att återkomma till i min analys och diskussion. Här kan min uppsats istället bidra med en mer barnspecifik undersökning av rättsläget vi har i Sverige idag, där även specifika fall studeras för att påvisa nån form av problematik i rättstillämpningen.

2 Barnkonventionen

2.1 Inledning

Den 1 januari 2020 inkorporerades FN:s konvention om barnets rättigheter in till att bli svensk lag. I Regeringens proposition 2017/18:186 med titeln ”*Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter*” är inkorporeringens syfte att förstärka att det barnrättsbaserade synsättet ska användas i praktiken, detta förtydligar att domstolar och andra rättstillämpare ska ta hänsyn till barnkonventionen och de rättigheter den innefattar vid beslutsprocesser som rör barn. Detta innebär också att barnet hamnar mer i fokus i beslut och bedömningar gällande barnet, då barnet i större utsträckning ses som ett rättssubjekt med egna specifika rättigheter (Prop. 2017/18:186, pp. 1-2). Enligt Barnombudsmannen har nu barnkonventionen likställd status som andra lagar i Sverige, dock gäller företräde för denna lag då den innefattas i EU-rätten där också mänskliga rättigheter särskilt skall tas till hänsyn vid lagkonflikt, där alltså barnkonventionen enligt juridisk tolkningsprincip väger tyngre än så kallade vanliga lagar. Ytterligare vikt läggs vid nyare lag då ny lag bedöms ha företräde framför äldre lagbestämmelser (Barnombudsmannen, 2021). Prop. 2017/18:186 anger att inkorporeringen medför att Sveriges domstolar och myndigheter skall använda barnkonventionens originaltext i rättstillämpningen där denna skall grunda tolkningen med hjälp av sedvanliga tolkningsregler (Prop. 2017/18:186, p. 82).

2.2 Barnets bästa

2.2.1 Barnets bästa i Barnkonventionen

Barnkonventionen består totalt av 54 st artiklar, varav artiklarna 1-42 är de som inkorporerats in i svensk lag. Konventionen skall allmänt betraktas som en helhet, den bygger dock på fyra grundprinciper som återges i artikel 2, 3, 6 och 12, och dessa utgör en grund för hur de andra artiklarna bör tolkas (Barnombudsmannen, 2021). Den första, artikel 2 handlar om ickediskriminering, konventionsstaten ska genom sin jurisdiktion försäkra rättighetsartiklarna i konventionen utan diskriminering, och är skyldiga att vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av diskriminering. Den andra principen, artikel 3, är den som berör barnets bästa, som uppsatsen i störst utsträckning fokuserar på och återkommer till mer utförande i nästa stycke. Den tredje principen artikel 6 handlar om barnets rätt till liv och konventionsstatens skyldighet att säkerställa barnets överlevnad och utveckling. Den sista och fjärde principen som återges i artikel 12 i konventionen, syftar till barnets rätt att bli hörd. Här

ska konventionsstaten tillgodose ett barn som har förmågan att bilda och uttrycka egna åsikter och i förhållande till Barnets ålder och mognad, den rätt att fritt få uttrycka sina åsikter i sådana situationer som rör barnet. I processer som rör barnet så som i domstol och administrativa förfaranden, skall barnet få särskild möjlighet att höras (Lag (2018:1197).

För att återgå till principen om barnets bästa återges den som nämnt i artikel 3 i Barnkonventionen, och artikeln innehåller tre punkter. Den första punkten anger att det som anses vara barnets bästa ska vara det som i "främsta rummet" ligger till grund vid alla åtgärder som rör barn. Detta gäller bland annat domstolar, myndigheter och lagstiftande organ. Den andra punkten berör konventionsstaternas skyldighet att skydda barnet och försäkra nödvändig omsorg för barnets välbefinnande, detta ska ske genom att vidta alla de lämpliga åtgärder inom lagstiftning och administration som krävs, detta även med hänsyn till vårdnadshavare eller andra personer som har det juridiska ansvaret för barnet. Den tredje och sista punkten i artikel 3 handlar om konventionsstaternas skyldigheter (Lag (2018:1197).

2.2.2 Förarbeten till inkorporeringen av Barnkonventionen

En av uppsatsens frågeställningar är hur barnets bästa används i praktiken. Detta grundar sig i hur principen bör användas i beslut som omfattar barn. I SOU 2016:19 "*barnkonventionen blir svensk lag*" som föranledde prop. 2017/18:186 påvisade man flera brister gällande barnkonventionen och främst dess inverkan att kunna stärka barns rättigheter. Specifikt påtalades brister angående just principen om barnets bästa samt barnets rätt att uttrycka sina åsikter där beslut om barn skall tas. Barnets bästa ingår i den svenska lagstiftningen på exempelvis asylområdet, men utredningen syftar till att avvägningen av principen om barnets bästa inom detta område ofta till störst del bedöms utifrån generaliserande tolkningar som återfinns i förarbeten och andra riktlinjer, istället för att utgå från det enskilda barnets specifika situation. I de fall där avvägningar görs mellan barnets intresse och andra intressen, menar utredningen att dessa avväganden och bedömningar inte är tydliggjorda så det går att avläsa vilket intresse som vägt tyngre än barnets intresse. (SOU 2016:19 p. 21)

Enligt det sedan efterkommande förarbetet till att barnkonventionen blev svensk lag, prop. 2017/18:186, definieras detta tydligare, nämligen att barnets bästa inte bör definieras som något definitivt utan det måste ses utifrån barnet i fråga och dess specifika situation. Barnets bästa bör ses som ett *tillvägagångssätt* i de beslutsprocesser som berör barn, där det ska framgå motiveringar till vad som används och anses vara barnets bästa i de olika

bedömningarna gällande barn. Barnet ska också höras i de beslut som rör den i den mån deras mognad och ålder motiverar, därför, om ett beslut som inte stämmer överens med barnets åsikter där beslutet rör denne bör anledningen till beslutet tydligt anges, och när i dessa fall barnets bästa övervägs av något annat som anses väga tyngre, bör skälen för detta tydligt klargöras för att understryka att barnets bästa har noga analyserats (Prop. 2017/18:186, p. 96).

3 Utlänningslagen (2005:716)

3.1 Grundläggande Definitioner

De allmänna definitioner som anges i 1 kap av Utlänningslagen (UtlL) (2005:716) är viktiga inledningsvis för förståelsen av lagen om dess bestämmelser. 1 kap 2§ avses barn enligt lagen som en person under 18 år. Innebörden av Asyl i 1 kap 3§ är att det är ett uppehållstillstånd som kan beviljas en person på grund av att denne räknas som flykting eller alternativt skyddsbehövande. (UtlL, 2005:716). I 4 kap 1§ står det att:

1 § Med flykting avses i denna lag en utlänning som – befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och – inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. (UtlL, 2005:716)

Om kriterierna för flykting inte uppfylls kan en person som nämnt ses som alternativt skyddsbehövande, detta innebär enligt 4 kap 2§ en utlänning som befinner sig utanför landet denna är medborgare i därför att personen löper risk att straffas med döden, utsätts för tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling, eller att på grund av väpnad konflikt personligen som civilperson allvarligt riskera urskillningslöst våld där personen inte kan eller vill använda sig av hemlandets skydd (UtlL, 2005:716). Det är alltså 4 kap som först tas i beaktning när en asylbedömning görs, i fall där en asylsökande inte kan få asyl på grunderna flykting eller alternativt skyddsbehövande tas därefter följande bestämmelser vid. Det är dessa senare bestämmelser som uppsatsen kommer lägga fokus på då barnen i de domar som valts ut för denna uppsats inte fått asyl på denna grund, utan där störst fokus ligger på andra bestämmelser i lagen.

3.2 Barnets bästa i Utlänningslagen

Barnets bästa i UtlL berörs i 1 kap om allmänna bestämmelser 10§ där det står att i fall som rör barn ska barnets bästa samt hänsynen till barnets hälsa och utveckling särskilt beaktas. Införandet av paragrafen var enligt regeringens Proposition 1996/97:25 ett uttryck för att utlänningslagen ska ha en human inställning, att UtlL är förenlig med barnkonventionen och § 10 är ett förtydligande av att principen om barnets bästa skall synliggöras i alla olika sorters ärenden som UtlL omfattar. Dock skall det beaktas att barnets bästa också skall vägas mot andra samhällsintressen (Prop. 1996/97:25, pp. 244-245), även om det finns starka skäl att ta hänsyn till barnets bästa i asylärenden innebär detta dock inte att barnets bästa är ett kriterium i sig att få uppehållstillstånd med den enda egenskapen att barnet är ett barn, här menar man i propositionen alltså att barnets bästa inte bör ta över samhällsintresset av att reglera invandringen (Prop. 1996/97:25, pp. 246-248). Regeringen påvisar också i propositionen att det generellt sett inte kan antas att ett barns psykosociala utveckling skulle allvarligt skadas av att följa med sina föräldrar till hemlandet (Prop. 1996/97:25, p. 249).

Ytterligare barnspecifika omständigheter i utlänningslagen fortsätter 1 kap 11§ att vid beslut som rör barn ska barnet, förutom där det anses som olämpligt, höras och hänsyn skall tas till det som barnet sagt i förhållande till barnets ålder och mognad (UtlL, 2005:716).

3.3 Synnerligen ömmande omständigheter

I 5 kap 6§ i utlänningslagen står det att om uppehållstillstånd inte kan beviljas på någon annan av de grunder som nämns tidigare, kan det beviljas genom att det finns så kallade synnerligen ömmande omständigheter när en bedömning görs om den asylsökandes situation (UtlL, 2005:716). Denna bestämmelse gör sig ofta aktuell i ärenden som gäller barn, därför kommer uppsatsen främst att fokusera på denna bestämmelse gällande de kommande domarna. Enligt UtlL när synnerligen ömmande omständigheter bedöms skall särskild hänsyn tas till den asylsökandes situation i hemlandet, anpassning till Sverige samt hälsotillstånd. Upphållstillstånd får även beviljas för barn där omständigheterna är särskilt ömmande. Särskild anknytning bedöms även utifrån om det är en typ av anknytning som uppkommit mellan ansökan om asyl och beviljande av uppehållstillstånd (UtlL, 2005:716). Prop. 2004/05:170 uppger att denna bestämmelse är tänkt att ha en restriktiv tillämpning och den skall användas när ingen av de huvudsakliga grunderna för uppehållstillstånd är möjlig.

Bedömningen enligt denna princip ska vara en samlad bedömning av den sökandes situation (prop. 2004/05:170 s. 188 och 270). Propositionen uppger att en asylsökande som i väntan på besked har befunnit sig i Sverige under en lång tid kan få en särskild anknytning till Sverige, och speciellt i de fall som rör barn kan denna anknytning utgöra en stor anledning till att få uppehållstillstånd enligt 5 kap 6§. I dessa fall som gäller barn kan en anpassning till exempel vara om denna har gått i skola i Sverige. Om den sökande har fördröjt handläggningen avsiktligt ska uppehållstillstånd inte ges överlag, dock gäller inte detta i fall som berör barn, där också vikten av att undvika att barn utnyttjas för att få uppehållstillstånd nämns (Prop. 2004/05:170, 2004, p. 191).

I Prop. 2013/14:216, anges att barns synnerligen ömmande omständigheter inte behöver vara av samma allvar och tyngd som vid vuxnas ärenden enligt det första stycket i 5 kap 6§, här gjordes även en ändring av andra stycket i 6§, där det inte ställs lika höga krav på barn att få uppehållstillstånd enligt denna bestämmelse, som tidigare ordning angett. (prop. 2013/14:216 s. 26).

Omständigheter som beaktas i bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter gällande barn är bland annat om barnet har en allvarlig sjukdom och tillräcklig vård och behandling inte kan ges i hemlandet. Ytterligare en omständighet är att barnet har ett etablerat nätverk i Sverige som saknas i hemlandet, där en utvisning kan innebära en risk för att barnets psykosociala utveckling i framtiden hämmas. Slutligen kan även vistelsetiden i Sverige tas med i bedömningen enligt bestämmelsen, detta är dock något som måste vara en sammantagen bedömning då det inte finns någon specifik tid som krävs för att det ska anses att barnet fått tillräcklig anknytning till Sverige (prop. 2013/14:216 s. 27). Prop. 2004/05:170 anger även vikten av att vistelsetiden inte har en bestämd tidsgång, betydelsen av vistelsetiden är om personen hunnit få en särskild anknytning till landet (Prop. 2004/05:170, 2004, p. 191).

3.5 Särskilda bestämmelser om vård av unga

I 5 kap 12§ i UtlL står det att: ”Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som behöver vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga” (UtlL, 2005:716). En fortsättning på denna bestämmelse återfinns 5 kap 15 c §, där det står att ett sådant tidsbegränsat uppehållstillstånd som nämns i 12 § ska beviljas till ett barn på ansökan av socialnämnden där barnet blir placerat i Sverige enligt 6 kap 11 a § i

socialtjänstlagen (2001:453), då om uppehållstillståndet är nödvändigt för denna vistelse. Detta uppehållstillstånd ska gälla i minst ett år. Om ett barn har beviljats ett sådant tidsbegränsat uppehållstillstånd och fortfarande är placerat i Sverige, ska barnet enligt 5 kap 16 b § på ansökan av socialnämnden beviljas permanent uppehållstillstånd när det tidsbegränsade tillståndet löpt ut (UtlL, 2005:716).

Förarbetet till bestämmelsen anger i Prop 1996/97:25 att överlämna ett barn till vårdnadshavare som inte kan ta hand om barnet där barnets liv och hälsa riskeras är orimligt, men menar att det samtidigt inte ska innebära att LVU automatiskt ger ett barn och dess vårdnadshavare uppehållstillstånd (Prop. 1996/97:25, pp. 267-268).

4 Tillfälliga lagen (2016:752)

En ny lag kom 2016 som begränsar tidigare bestämmelse om synnerligen ömmande omständigheter i 5 kap 6§. I Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige uppges 11 § att ”Uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716) får endast beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utläningen” (Lag 2016:752). Denna bestämmelse gäller alltså före bestämmelsen i 5 kap 6 § om synnerligen ömmande omständigheter i UtlL, även om bedömningskriterierna fortfarande kan användas. Värt att notera är att tillfälliga lagen (2016:752) upphörde att gälla den 20 juli 2021. Vilket innebär att begränsningen av bestämmelsen om särskilt och synnerligen ömmande omständigheter också upphörde (Prop. 2020/21:191). Men eftersom mina domar är från innan tillfälliga lagen trädde ur kraft, den senaste är från februari 2021, kommer jag att utgå från hur läget var från januari 2020 till februari 2021 då tillfälliga lagen fortfarande var i kraft.

I förarbetet prop. 2015/16:174 till tillfälliga lagen uppges avsikten med ändringen vara att begränsa möjligheterna för beviljat uppehållstillstånd (Prop. 2015/16:174, p. 49).

Propositionen förtydligar i bestämmelsen om att synnerligen ömmande omständigheter endast får beviljas om en utvisning av utläningen strider mot ett svensk konventionsåtagande, att hänsyn ska tas till principen om barnets bästa och barnkonventionen samt 1 kap 10§ i UtlL. Vad som är barnets bästa ska fortsätta beaktas i bedömning enligt den tillfälliga lagen (Prop. 2015/16:174, p. 52)

5 Praxis

I denna del kommer praxis att presenteras utifrån domar från migrationsdomstolen och migrationsöverdomstolen. Den dom som först tas upp är från migrationsöverdomstolen är den vägledande dom som uppges i material-avsnittet. Denna dom kommer dels vara föremål för den roll som en vägledande dom har i gällande rätt, dels kommer den vara föremål för analys i kommande avsnitt.

5.1 UM 2944-20 ”M” 2020-12-22 – Vägledande dom

5.1.1 Bakgrund och Yrkanden

”M”s familj kom till Sverige från Libanon och i samband med att ”M” föddes i Sverige 2006, sökte hennes föräldrar asyl för henne. Efter detta har två asylansökningar gjorts so, resulterats i ett utvisningsbeslut som nu har preskriberats (UM 2944-20, 2020, p. 3).

14 årige ”M” yrkar att hon ska beviljas uppehållstillstånd på grund av att det föreligger synnerligen ömmande omständigheter och att det strider mot ett svenskt konventionsåtagande att utvisa henne. ”M” yrkar att hon har ett väletablerat privatliv i Sverige, där hon är född och uppvuxen och har vistats hela sitt liv i. Hon talar flytande svenska, går i svensk skola och har etablerat ett nätverk i Sverige. På grund av dessa omständigheter har hon en stark anknytning till Sverige och detta talar för att det vore hennes bästa att stanna i Sverige (ibid, 2020, p. 4).

5.1.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut

1 kap 10 § i utlänningslagen fastställer principen om barnets bästa. Särskilt ömmande omständigheter som begrepp infördes i 5 kap 6 § utlänningslagen i syfte att förtydliga barnrättsperspektivet och principen om barnets bästa. Därmed blir utgångspunkten för bedömningen av detta ärende att utlänningslagen och barnkonventionen är förenliga, men barnkonventionen kan inte ensam ligga till grund för en rätt till uppehållstillstånd, det är utlänningslagen som styr vem som beviljas uppehållstillstånd med begränsningar av den tillfälliga lagen (ibid, 2020, p. 14).

I detta fall undersöks om det föreligger särskilt ömmande omständigheter angående ”M” och vad som är hennes bästa. ”M” är född i Sverige och har levt här i 14 år, hon har aldrig vistats i

Libanon där hennes föräldrar kommer ifrån. ”M” talar flytande svenska, går i svensk skola och har vänner i Sverige. De faktorer som ligger till grund för anknytningen till Sverige, borträknat vistelsetid, har barnets ålder en viss betydelse, om barnet går i skolan, barnets sociala relationer förutom familjen samt barnets kunskaper i svenska språket. ”M” saknar dessutom nätverk i Libanon bortsett från sina föräldrar (ibid, 2020, pp. 14-15).

Asylprocessen för ”M” har varit utdragen där hennes mående påverkats negativt. ”M” har själv uttryckt att hon vill leva i Sverige där hon upplever en utvisning till Libanon som negativ (ibid, 2020, p. 15).

”M” befinner sig i en identitetsskapande ålder där sociala relationer finns utanför familjen. På grund av hennes långa vistelsetid har hon stark anknytning till Sverige som tyder på att det finns stora fördelar att hon får stanna i Sverige i jämförelse med att behöva resa till Libanon. Detta sammantaget anser Migrationsöverdomstolen grunda att det vore ”M” bästa att få fortsätta vistas i Sverige (ibid, 2020, p. 15).

Barnkonventionen ger inte i sig ett barn rätt att vistas i Sverige, det görs en avvägning av andra intressen där proportionalitet spelar in i bedömningen. Migrationsverket har i detta fall påvisat den period av ”M”s vistelsetid som varit utan tillstånd som ett motstående intresse med grund i reglerad invandring. Här säger dock Barnkonventionen och förarbeten till bestämmelsen ’särskilt ömmande omständigheter’ att barn ska ses som självständiga rättighetsbärare, de ska inte endast prövas utifrån sina föräldrar. Med grund i att ”M” är ett barn anses hon inte kunna påverka sina föräldrars beslut så som en vuxen förväntas göra. Den sammantagna bedömningen av alla dessa omständigheter där särskild hänsyn tas till ”M”s straka anknytning till Sverige, anser Migrationsöverdomstolen att ”M”s bästa väger tyngre än andra intressen i detta fall. Att utvisa henne skulle därför inte vara proportionerlig. På grund av detta bedöms ”M” ha särskilt ömmande omständigheter som avses i 5 kap. 6 § enligt andra stycket utlänningslagen samt att utvisa henne skulle strida mot Barnkonventionen och därför har också ett uppehållstillstånd stöd av 11 § i tillfälliga lagen (ibid, 2020, pp. 16-17).

5.2 UM 4423-20, UM 4433-20 ”A” 2021-02-03

5.2.1 Bakgrund och Yrkanden

12 årige ”A” och hans mor har tidigare fått avslag på sin asylansökan och nu är det utvisningsbeslut de tidigare fick preskriberat. ”A”s mor har bland annat uppgett felaktiga uppgifter som har försvårat migrationsverkets arbete för ett återvändande. ”A” menar att han inte kan bära skulden för sin mammas agerande och att utvisningsbeslutet därför preskriberades utan hans förskyllan, och yrkar därför att han ska beviljas uppehållstillstånd på grund av detta men också på flera grunder där en grund är särskilt ömmande omständigheter (UM 4423-20, UM 4433-20 , 2021, p. 2).

5.2.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut

Migrationsdomstolen anser att på grund av ”A”s anpassning till Sverige finns särskilt ömmande omständigheter. Dock får uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § i utlänningslagen endast beviljas om det strider mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utlänningsen, enligt 11 § i den tillfälliga lagen, där Barnkonventionen då är aktuell (ibid 20 , 2021, p. 5).

Migrationsdomstolen konstaterar att ”A” har bott i Sverige i hela sitt liv, talar svenska och det får anses som att han har ett privatliv i Sverige. Dock har han sedan han föddes 2008 inga skyddsskäl mot Irak där hans mamma kommer ifrån och därför har hans vistelse varit föremål för prövning. Migrationsdomstolen anser de att det inte finns något som talar emot att han skulle kunna fortsätta sin skolgång i Irak, och fortsätter med att ”A” talar språket och har delar av sin familj kvar i Irak. Fortsättningsvis menar migrationsdomstolen att ”Det kan i allmänhet inte heller anses allvarligt skada ett barn i dess psykosociala utveckling att följa med sina föräldrar till ett annat land, i synnerhet inte om det rör sig om familjens hemland” (ibid, 2021, p. 6).

Migrationsdomstolen gör en proportionalitetsbedömning mellan det statliga intresset av att bibehålla respekten för utlänningslagen samt att förhindra oordning, och ”A”s intresse. Domstolen bedömer att en utvisning av ”A” inte heller är oförenlig med barnets bästa enligt artikel 3 i Barnkonventionen, detta med tanke på att han vid ett återvändande skulle återförenas med sin far, och kan därför inte få uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter (ibid, 2021, p. 6).

5.3 UM 3447-20 ”T” 2021-06-16

5.3.1 Yrkanden och Bakgrund

Bakgrund till fallet är att socialtjänsten tidigare bedömt att 3 årige ”T”s mor inte kan ta hand om honom och att det skulle innebära en direkt fara för hans liv att lämnas ensam med sin mor, där han i samband med hans födelse efter två veckor omhändertogs enligt LVU och har bott i familjehem sedan dess. ”T” yrkar att migrationsdomstolen hans ansökan om uppehållstillstånd beviljas och menar att om han utvisades skulle detta utgöra en risk för hans liv. Han påvisar sin starka anknytning till sitt familjehem. Ytterligare, har han även kontakt med sin morbror i Sverige som har permanent uppehållstillstånd. Hans morbror menar att han skulle vid en utvisning till Nigeria riskera att ses som en oäkting och stigmatiseras på grund av att han är faderlös, och därför inte välkomnas och tas om hand av sina släktingar (UM 3447-20, 2021, p. 2).

5.3.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut

Migrationsdomstolen anser att det som angetts av morbrodern gällande släktingar i Nigeria tagits upp sent i processen och att han inte gett några tydliga uppgifter eller landinformation som stödjer detta. Därför anser domstolen att på grund av att ”T” är faderlös kan detta inte antas riskera stigmatisering eller skyddsgrundande behandling (ibid, 2021, p. 3).

Migrationsdomstolen fortsätter med att konstatera att ”T” aldrig har varit i Nigeria och är född i Sverige. Därför är hans anpassning till svenska förhållanden relativt stark. Dock är han endast tre år gammal och sedan han var två veckor gammal bott i familjehem. Därför anses hans anpassning till svenska förhållanden endast som en anknytning till familjehemmet. Därför menar migrationsdomstolen att det inte finns underlag som stödjer att anpassningen till svenska förhållanden är så pass stark att den utgör en särskilt ömmande omständighet (ibid, 2021, p. 5).

Utredningen i målet kom fram till att ”T” har släktingar i hemlandet. Domstolen menar att det har inte gjorts sannolikt att släktingarna inte skulle vara villiga att ta hand om ”T” vid ett återvändande till Nigeria. Därför menar domstolen att det är sannolikt att han kan bli

omhändertagen i hemlandet och att han har ett ordnat mottagande, och därför är situationen i hemlandet inte särskilt ömmande (ibid, 2021, p. 4).

Sammanfattningsvis är migrationsstolens bedömning att ”T” har ett socialt nätverk i Nigeria och kan inte få uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter och att utvisa honom inte strider mot Barnkonventionen (ibid, 2021, p. 5).

5 kap 12 § i UtIL kan i vissa fall bevilja uppehållstillstånd, men migrationsdomstolen anser inte att ”T”s fall lever upp till det krav som innefattas denna bestämmelse. Förarbeten till 5 kap 12 § UtIL uppger att det är orimligt att en vårdnadshavare, som inte kan ta hand om barnet och där barnets liv kan hamna i fara, får vårdnaden av barnet, men att ett omhändertagande enligt LVU inte automatiskt ska innebära att ett barn och dess vårdnadshavare får uppehållstillstånd. Om vården och syftet med omhändertagandet enligt LVU kan uppfyllas i hemlandet så saknas anledning att ge uppehållstillstånd för vård enligt LVU. Migrationsdomstolen menar att ”T” visserligen är omhändertagen enligt LVU på grund av hans mors bristande omsorg och det saknas skäl att ifrågasätta detta beslut. Dock har det inte gjorts sannolikt att ”T” saknar nätverk i Nigeria, därför anser domstolen att behovet av vård kan tillgodoses i hemlandet. Därför kan ”T” inte få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för vård enligt LVU (ibid, 2021, p. 6).

Med detta sammantaget anser migrationsdomstolen att det saknas förutsättningar att bevilja ”T” uppehållstillstånd (ibid, 2021, p. 6).

5.4 UM 9785–20 ”N” 2021-02-17

5.4.1 Yrkanden och bakgrund

De fyra barnen i familjen med åldrarna 12, 13 och 7 år, med undantag för yngsta dottern 2 år, är placerade i ett familjehem enligt LVU då Socialtjänsten och föräldrarna båda bedömer att föräldrarna har bristande omsorg på grund av psykisk ohälsa. De två äldsta barnen är födda i Armenien, dock har de inga minnen från landet. I Sverige finns det möjlighet för barnen att utvecklas och fortsätta deras skolgång i en trygg miljö, vid utvisning till Armenien finns det en påtaglig risk att de hamnar i barnhem. De yrkar på att en utvisning till Armenien inte är förenligt med barnets bästa (UM 9785-20, 2021, p. 2).

5.4.2 Migrationsöverdomstolens bedömning/beslut

Migrationsdomstolen inleder med att det är 1 kap 10 § i UtlL som handlar om barnets bästa och barnkonventionen som ska ligga till grund för beslutet (ibid, 2021, p. 4).

Familjen kom till Sverige år 2014, där de två äldsta barnen är födda i Armenien och de två yngre barnen är födda i Sverige. De tre äldsta barnen har bott i familjehem i fem år enligt socialtjänsten, detta på grund av föräldrarnas psykiska ohälsa där de inte kunnat ge barnen tillräcklig omsorg. Barnen har dålig anknytning till sina föräldrar, och barnen lever numera i ett tryggt hem och har god anknytning till det svenska samhället. Det är i överstämelse med barnens bästa är att de får fortsätta att vara i familjehemmet (ibid, 2021, p. 5).

Socialtjänstens bedömning att föräldrarna inte kan ta hand om barnen är något som Migrationsdomstolen anser ska väga tungt. Barnen anses ha större anknytning till Sverige än till hemlandet då två av dem är födda här och de andra två har vistats här längre tid än i Armenien (ibid, 2021, p. 5). Den sammantagna bedömningen är att det föreligger särskilt ömmande omständigheter att kunna bevilja barnen uppehållstillstånd. En utvisning av dem strider mot barnens bästa och barnkonventionen. Det som framkommit om nätverk i hemlandet förändrar inte migrationsdomstolens bedömning. Med detta finns det grund att bevilja samtliga av barnen uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter (ibid, 2021, p. 6).

6 Analys

Denna del av uppsatsen kommer analysera tidigare angiven praxis genom att granska genomgången av den gällande rätten och principen om barnets bästa och således besvara uppsatsens frågeställningar om hur barnets bästa tolkas och används i bedömningen i domarna, vilka faktorer som avgör om barnet får stanna i Sverige eller inte, och om det finns något samband mellan dessa faktorer. *En reservation görs här mot användandet av termen "hemland", inga av länderna i dessa domar behöver nödvändigtvis ses som barnens hemland då de är födda i Sverige, användningen av termen är endast på grund av att det är den termen som används i domarna.*

6.1 Analys av "M" UM 2944–20 och M 4423–20, UM 4433–20 "A"

6.1.1 Inledning

Inledningsvis är det rimligt att ange vad dessa två domar har gemensamt för att kunna jämföra de olika besluten. Det som är gemensamt för dessa två domar är att både "M" och "A" inklusive vårdnadshavare fått avslag på tidigare asylansökan och utvisningsbeslutet har preskriberats. Ytterligare omständigheter som är gemensamt för domarna är att både "M" och "A" är födda i Sverige, talar svenska, går i skolan i Sverige och har ett privatliv i Sverige. Båda anses därför ha anpassat sig och har anknytning till Sverige.

6.1.2 Preskriptionstiden

Prop. 2004/05:170 anger att ifall den sökande fördröjt handläggningen avsiktligt ska överlag inte uppehållstillstånd ges, detta gäller dock inte i de fall som rör barn, där också beaktning skall tas till att barn kan utnyttjas för att få uppehållstillstånd (Prop. 2004/05:170, 2004, p. 191). Angående att de tidigare utvisningsbeslutet preskriberats i "M"s fall argumenterar migrationsöverdomstolen för att med grund i att "M" är ett barn anses hon inte kunna påverka sina föräldrars beslut så som en vuxen förväntas göra och vikten av att barn ska ses som en självständig rättighetsbärare (UM 2944-20, 2020, pp. 16-17). I "A"s dom yrkar han att han inte skall klandras för sin mammas beslut, men migrationsdomstolen tillkännager inte detta på samma sätt som i "M"s dom och menar på att han sedan han föddes 2008 inte hade några skyddsskäl mot Irak där hans mamma kommer ifrån och därför har hans vistelse varit föremål för prövning (UM 4423-20, UM 4433-20 , 2021, p. 6).

6.1.3 Barnets bästa - Barnets rätt att bli hörd

Art 12 i barnkonventionen tar upp barnets rätt att bli hörd i beslut som rör dem (Barnkonventionen Lag 2018:1197), och där barnets åsikter inte överensstämmer med beslutet skall denne höras om detta (Prop. 2017/18:186 s. 96). Detta återfinns även i utlänningslagens 1 kap 11§ där vid beslut som rör barn ska barnet, höras och hänsyn skall tas till det som barnet sagt i förhållande till barnets ålder och mognad (UtlL, 2005:716). Migrationsöverdomstolen anger i domen att ”M”s mående påverkats negativt och att hon själv uttryckt att hon vill leva i Sverige där hon upplever en utvisning till Libanon som negativ. I ”A”s dom framkommer det inte att han fått föra sin talan på samma sätt hur han själv upplever beslutet.

6.1.4 Synnerligen ömmande omständigheter - anknytning, anpassning och nätverk

Båda domarna undersöker om det föreligger enl. 5 kap 6 § i (UtlL, 2005:716) Synnerligen ömmande omständigheter som kan motivera att en utvisning skulle innebära att gå emot ett svensk konventionsåttaganade enligt den tillfälliga lagen (Lag (2016:752)). Som nämnt i 3.3 kan en omständighet vid beaktning av synnerligen ömmande omständigheter vara att barnet har ett etablerat nätverk i och anpassning till Sverige som saknas i hemlandet, där en utvisning kan innebära en risk för barnets psykosociala utveckling, där också vistelsetiden kan spela in (prop. 2013/14:216 s. 27). I ”M”s dom resonerar migrationsöverdomstolen utförligt kring vad ”barnets bästa” är och hur ”särskilt ömmande omständigheter” ska tolkas. Migrationsöverdomstolen anger att ”M” är född och har levt i Sverige i 14 år och hon har aldrig vistats i Libanon. Hon talar flytande svenska, går i svensk skola och har privatliv i Sverige (UM 2944-20, 2020, p. 4). Migrationsdomstolen uppger även i ”A”s dom att han har bott i Sverige i hela sitt liv, talar svenska och det får anses som att han har ett privatliv i Sverige (UM 4423-20, UM 4433-20, 2021, p. 6).

Det som dock skiljer i bedömningen här är att Migrationsöverdomstolen ifrån ”M”s dom, uppger att hon inte anses ha ett nätverk i Libanon förutom sina föräldrar (UM 2944-20, 2020, p. 15), medan migrationsdomstolen i ”A”s fall menar att eftersom han har delar kvar av sin släkt i Irak och talar språket, finns det därför inte något som talar emot att han kan fortsätta sin skolgång i Irak, och trycker på att det allmänt inte anses allvarligt skada ett barn i dess psykosociala utveckling att följa med sina föräldrar till hemlandet. Därför anser

migrationsdomstolen här att han har ett nätverk i Irak, främst för att hans far befinner sig där (UM 4423-20, UM 4433-20, 2021, p. 6), dock framgår det inte i domen om han har bra kontakt med sin far eller övriga släktingar.

Slutligen, om bedömningen om utvisning går emot ett konventionsåtagande enligt tillfälliga lagen, säger Prop. 1996/97:25 att barnets bästa ska vägas mot andra samhällsintressen, så som att reglera invandringen, med betoning på att trots de starka skäl att ta hänsyn till barnets bästa betyder det inte att barnets bästa i sig enbart ger ett barn uppehållstillstånd (Prop. 1996/97:25, pp. 246-248). I ”A”s dom görs en proportionalitetsbedömning som kommer fram till att det statliga intresset av att bibehålla respekten för utlänningslagen samt att förhindra oordning väger över ”A”s intresse, där han inte heller kan få uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter kopplat till barnets bästa i barnkonventionen där man lägger vikt på att han vid ett återvändande skulle förenas med sin far. Här skiljer sig ”M” dom där migrationsöverdomstolen menar att det skulle vara oproportionerligt och strida mot barnkonventionen med stöd av 11§ i tillfälliga lagen, att utvisa henne och hon bedöms ha särskilt ömmande omständigheter med hänsyn till hennes starka anknytning till Sverige som väger tyngre än andra intressen i detta fall.

Sammanfattningsvis tycks de olika bedömningarna bero mycket på huruvida barnen i domarna har ett etablerat nätverk eller inte, både i Sverige och i hemlandet, eftersom det tydliggörs i båda domar att både ”M” och ”A” har en likvärdig stark anknytning till Sverige. Mer fokus läggs också i ”A”s dom på att hans utvisningsbeslut är preskriberat och att hans mor har uppgett felaktiga uppgifter, där detta i ”M”s dom anses inte vara något som ska belasta barnet. Barnets bästa argumenteras i större utsträckning för i ”M”s dom, som även är vägledande och skulle kunna användas som ett prejudikat för ”A”s dom. Dock är det viktigt att betona det som ”M”s dom anger, att i egenskap att vara barn och barnets bästa som princip inte själv kan utgöra ett kriterium för uppehållstillstånd, och att en samlad bedömning skall göras i varje enskilt fall där alla omständigheter i domen inte automatiskt innebär att liknande omständigheter i andra domar kan ha samma bedömning (UM 2944-20, p. 9).

6.2 Analys av ”T” UM 3447-20 och ”N” UM 9785-20

6.2.1 Inledning

Det som är gemensamt för domarna ”T” och ”N” är att båda, eller i alla fall när det gäller två av barnen i domen ”N”, har fötts i Sverige, och i båda fallen har barnen omhändertagits av socialtjänsten enligt LVU på grund av föräldrarnas bristande omsorg och bor nu i familjehem.

6.2.2 Synnerligen ömmande omständigheter – anknytning, anpassning och nätverk

Migrationsdomstolen uppger i dom ”N” att Barnen anses ha större anknytning till Sverige än till hemlandet eftersom två av dem är födda här och de andra två har vistats här längre tid än i Armenien samt att tre av barnen inte har anknytning till sina föräldrar (UM 9785-20, 2021, p. 5). Migrationsdomstolen anser att utvisa dem strider mot barnens bästa, det är deras bästa att stanna i familjehemmet. Domstolen påtalar att trots deras nätverk i hemlandet förändrar detta inte migrationsdomstolens bedömning. Med detta menar domstolen att det finns grund att bevilja samtliga av barnen uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter (UM 9785-20, 2021, p. 6).

Det är här som domarna skiljer sig åt i bedömningen, det uppges i domen att ”T” har anknytning till sitt familjehem där han bott sedan han var 2 veckor gammal, förutom detta har han även kontakt med sin morbror i Sverige som har permanent uppehållstillstånd (UM 3447-20, 2021, p. 2). Ytterligare konstateras det att ”T” aldrig har varit i Nigeria och är född i Sverige. På grund av detta anser domstolen att anpassningen till svenska förhållanden är relativt stark (UM 3447-20, 2021, p. 5). Migrationsdomstolen ser anknytningen som *relativt* stark, på grund av att hans anpassning till svenska förhållanden endast är en anknytning till familjehemmet, och därför inte är tillräckligt stark för att utgöra en särskild ömmande omständighet (UM 3447-20, 2021, p. 5).

Som tidigare nämnt kan barnets anpassning till Sverige, t.ex. att gå i svensk skola, utgöra en synnerligen ömmande omständighet, en annan omständighet är att barnet har ett etablerat nätverk i Sverige som saknas i hemlandet (prop. 2013/14:216 s. 27). Med tanke på ”T”s låga ålder kan det vara rimligt att anta att han som andra treåringar inte går i skola eller har något stort privat nätverk i Sverige då de flesta barn i denna ålder endast livnar sig på sin familj. Därför bör det finnas möjlighet för migrationsdomstolen att argumentera för att det vore hans

bästa att få stanna i sitt familjehem där han spenderat hela sitt 3 åriga liv förutom de två veckor han var med sin mamma, likt domen ”N”, där migrationsdomstolen dessutom bedömer enligt barnets bästa oberoende av nätverk i hemlandet. Varpå ”T” förutom sitt familjehem också har en morbror som han har kontakt med i Sverige, borde det möjligtvis kunna ses som att hans nätverk i Sverige är mer etablerat än hans nätverk i Nigeria, ett land han aldrig har varit i och människor han aldrig har träffat.

6.2.3 Särskilda bestämmelser om vård av unga

Som anges tidigare i uppsatsen i kapitel 3.4, enligt 5 kap 12§ i UtlL kan ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas enligt LVU, lagen (1990:52) (UtlL, 2005:716). 5 kap 15 § c) anger att ett sådant tidsbegränsat uppehållstillstånd ska beviljas ett barn på ansökan av socialnämnden där barnet blir placerat i Sverige enligt socialtjänstlagen (2001:453) (UtlL, 2005:716). I ”T”s dom anger domstolen att denna bestämmelse i vissa fall kan bevilja uppehållstillstånd, men att ”T”s fall inte lever upp till det krav som innefattas denna bestämmelse. Här trycker domstolen på det som anges i (Prop. 1996/97:25), att ett omhändertagande enligt LVU inte automatiskt ska innebära att ett barn och dess vårdnadshavare får uppehållstillstånd, där de menar att syftet med omhändertagandet kan uppfyllas i hemlandet och därför bör inte uppehållstillstånd för vård enligt LVU ges. (UM 3447-20, 2021, p. 6). Dock finns det inget i domen som talar för att det är aktuellt att ”T”s mor skulle få uppehållstillstånd på grund av att ”T” får det enligt 5 kap 12§ i UtlL, eftersom hon har ett separat asylärende då hon inte längre är vårdnadshavare för ”T”. Vidare så tydliggörs det inte varför ”T” inte skulle leva upp till kraven för denna bestämmelse. Till skillnad från ”T”s dom menar domstolen i ”N”s dom att Socialtjänstens bedömning att föräldrarna inte kan ta hand om barnen är något som Migrationsdomstolen anser ska väga tungt i bedömningen (UM 9785-20, 2021, p. 5).

6.2.4 Barnets bästa

Barnets bästa argumenteras olika mycket för i de två domarna. I domen, ”N” (UM 9785-20, 2021, p. 4), finns ett inledande tydliggörande att i ärenden som rör barn måste särskild hänsyn till barnets bästa enligt UtlL 1 kap 10§ samt barnkonventionen, lag (2018:1197), där särskild hänsyn skall tas till barnets hälsa och utveckling. I ”T”s dom görs inte detta inledande förtydligande om vad som ska ligga till grund för domstolens bedömning någonstans i texten. Migrationsdomstolen argumenterar i domen ”N” för att det är i enlighet med barnets bästa

som barnen får fortsätta vara i familjehemmet (UM 9785-20, 2021, p. 5), Och bedömer att en utvisning skulle strida mot barnens bästa enligt barnkonventionen (UM 9785-20, 2021, p. 6).

Migrationsdomstolens bedömning i ”T”s fall är att på grund av att han anses ha ett socialt nätverk i Nigeria kan han inte få uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter och att utvisa honom inte strider mot Barnkonventionen (UM 3447-20, 2021, p. 5). I förarbetet till att Barnkonventionen blev lag, Prop 2017/18:186, anges att vad som är barnets bästa kopplas till det barnets specifika situation och att principen ska ses som ett tillvägagångssätt inom bedömning i fall som rör barn. Ytterligare ska en motivering tas fram om vilka aspekter av barnets bästa som är relevanta i beslutet. Där beslutet inte överensstämmer med barnets bästa ska det tydligt redogöras för vilka andra intressen och skäl som vägt tyngre för att påvisa att principen noga övervägts (Prop. 2017/18:186, p. 96). I ”T”s dom tas inte principen om barnets bästa upp som en grund i bedömningsprocessen, inte heller anges det vad det är för annat intresse som vägt tyngre än intresset av barnets bästa där domstolen endast uppger att beslutet inte strider mot barnets bästa på grund av att ”T” har ett nätverk i Nigeria.

Sammanfattningsvis har migrationsdomstolen olika syn på vad som är barnets bästa och argumenterar således olika mycket för barnets bästa. Den största faktorn till att ”T” beslutats utvisas till skillnad från barnen i domen ”N” är domstolens syn på det sociala nätverket, en faktor som också verkar avgörande i de två tidigare domarna. Migrationsdomstolen fokuserar mer i domen på att det inte uppgetts några starka bevis på en ovilja från släktingarna att ta hand om ”T”, istället för att fokusera vad som vore ”T”s bästa i hans specifika fall.

7 Diskussion

Denna avslutande del återkopplar till uppsatsens syfte, som främst har varit att undersöka hur och varför likande fall som rör barn bedöms olika, och här kommer även uppsatsens sista frågeställning besvaras som är om några slutsatser kan dras från vad som uppdragades i analysen av domarna och den gällande rätten.

Barnets bästa har genom arbetet med uppsatsen visat sig vara en minst sagt mångsidig princip. I fall som ”M” kan principen om barnets bästa utgöra en fördel ur ett barnrättsligt perspektiv, där barnets bästa kan anpassas och tolkas utifrån hennes specifika situation där det finns mycket för henne särskilda varierande omständigheter som behöver värderas tillsammans med utlänningslagens bestämmelser och tas med i bedömningen. Som Lundberg skriver, är en av förutsättningarna med principen om barnets bästa dess öppenhet och det faktum att den är obestämd i definitionen, detta för att den ska kunna användas i vitt spridda sammanhang där den kan ha olika innebörd (Lundberg 2009:32). Schiratzki nämner också detta, att fördelarna med att principen är så pass öppen är att den är flexibel och anpassas efter barnets särskilda situation (Schiratzki, 2005, pp. 52-53).

Samtidigt som principens obestämda utformning innebär en flexibilitet, kan den också innebära att barn behandlas olika inom rättssystemet (Schiratzki, 2005, pp. 52-53).

Detta är påtagligt i de domar som har studerats i denna uppsats, oberoende av vad som kan anses vara rätt eller fel i bedömningarna så har de trots väldigt liknande omständigheter haft motsatta utfall. Detta i samband med att barnkonventionen ej är utformad som en lagtext och att den har otydliga principer i rättsammanhang, lämnar detta större utrymme för fri tolkning och andra bestämmelser att inträda. Implementeringen av båda lagar kan därför bli svår och detta i sig lämnar ännu mer spelrum för friare tolkning vilket resulterar i att vissa barn kan falla mellan stolarna. Samma gäller med bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter, som likt principen om barnets bästas öppenhet också enligt Sterns studie har en relativt generell och odefinierad formulering, som utgör en problematik då den lämnar för stor plats för tolkning som i sin tur leder till en oförenlig rättstillämpning där fall bedöms olika och där igenom minskar rättssäkerheten (Stern, 2012, p. 298).

Ett annat exempel på en slutsats som kan dras utifrån de komplexa avvägningar som måste göras som framgått i denna uppsats är 1 kap §10 i UtL och dess oförenlighet med

barnkonventionen. Enligt proposition 1996/97:25 är bestämmelsen om barnets bästa i UtIL förenlig med barnkonventionen och § 10 är ett förtydligande av att principen om barnets bästa skall synliggöras. Samtidigt beaktas att barnets bästa också skall vägas mot andra samhällsintressen (Prop. 1996/97:25, pp. 244-245), även om det finns starka skäl att ta hänsyn till barnets bästa i asylärenden innebär detta inte att barnets bästa är ett kriterium i sig att få uppehållstillstånd där det tydliggörs att barnets bästa inte bör ta över samhällsintresset av att reglera invandringen (Prop. 1996/97:25, pp. 246-248). Att barnets bästa skall vägas mot andra samhällsintressen är således ett kriterium för denna paragraf och en grundläggande del i asylrätten. Förarbetet skall hjälpa förståelsen av hur 10§ i UtIL skall användas och hur den ska tolkas, därför kan det bli vilseledande när propositionen säger att barnets bästa inte bör ta över samhällsintresset att reglera invandringen, när samtidigt barnkonventionen som också ska ligga till grund för beslutet anger i barnkonventionens artikel 3 punkt 1 att barnets bästa ska vara det som i "främsta rummet" ligger till grund vid alla åtgärder som rör barn, bland annat i domstol och lagstiftande organ (Lag (2018:1197). Dessa två principer är direkta motsägelser till varandra, om barnets bästa ska vara i främsta rummet samtidigt som barnets bästa inte bör ta över intresset av att reglera invandringen utmynnar det i ett komplext ställningstagande. Detta sammantaget med att Barnkonventionen dessutom är högre upp i rättshierarkin då det både är svensk lag men också internationell rätt, men endast kan användas för att argumentera utifrån den odefinierade principen om barnets bästa gör att barnkonventionen och barnets bästa lätt kommer i skymundan, där intresset av att reglera invandringen kan få mer utrymme.

Ytterligare en svårighet är att den tillfälliga lagens begränsning, att synnerligen ömmande omständigheter endast kan ges om det strider mot ett svensk konventionsåtagande att utvisa personen, lämnar återigen tolkningen till den väldigt öppna principen om barnets bästa i barnkonventionen. Detta sammantaget med oförenligheten mellan UtIL och barnkonventionen, kan ur ett barnrättsperspektiv ses som problematiskt då detta betyder att barns faktiska bästa lättare kan undermineras i asylrättsärenden. Detta kan vara en stor anledning till att dessa fall som är lika till omständigheterna ändå bedöms olika, då en proportionalitetsbedömning behöver göras där mycket är lämnat till en fri tolkning som inte svarar för en god rättssäkerhet. Schiratzki menar på att barnets bästa som juridisk princip är limiterad inom gällande rättens gränser, i ett rättssamhang är den mer inskränkt än i andra sammanhang (Schiratzki, 2005, pp. 58-59). Inom ett sådant sammanhang där barnets bästa skall bedömas, ska alla aspekter av barnets situation beaktas för att komma fram till vad just det barnets bästa är, emellertid används den inte på detta sätt i rättssammanhang menar hon, där

istället förarbetena och dess tolkningar i större utsträckning används (Schiratzki, 2005, pp. 60-61), något som också är framträdande i de domar som har analyserats i denna uppsats. Detta, menar Schiratzki, mynnar ut i att det görs mer låsta antaganden om vad som är barnets bästa vilket går emot syftet med barnets bästa som öppen princip (Schiratzki, 2005, pp. 60-61).

Lundberg är inne på samma spår, där hon menar att principens vaghet och bredd lätt resulterar i att individuella rättigheter undermineras och det finns en risk att principen istället används som en täckmantel för ideologiska ändamål. För att undvika detta menar hon att det är viktigt att se på principen om barnets bästa ur ett kritiskt perspektiv (Lundberg 2009:33).

Alltså, för att säkerställa högre rättssäkerhet där beslut om barns uppehållstillstånd inte ska bedömas olika i de fall detta inte är rimligt, kan en slutsats vara att det finns en risk att förlita sig helt på principen om barnets bästa utan att kritiskt granska den.

Arbetet med denna uppsats har varit omfattande då det är en rättsdogmatisk studie där väldigt stora material innefattats. Det finns dock fortfarande väldigt mycket mer som skulle kunnat undersökts närmare, till exempel är principen om barnets bästa, som legat till stor grund för denna uppsats, en väldigt bred princip där denna i sig kan mer djupgående problematiseras, där det tyvärr inte funnits tid eller plats för denna uppsats omfång och syfte. Eftersom målsättningen främst har varit att undersöka varför barns fall bedöms olika kan det ändå påstås att principen om barnets bästa har undersökts tillräckligt mycket. Förhoppningsvis kan denna uppsats ändå bidra med kunskapen som rör dagsaktuella och verkliga fall i ett specifikt område, nämligen barn inom asylrätten. Förslag till vidare forskning kan antingen vara att gå ifrån det relativt inramade rättsdogmatiska förhållningssättet och istället möjligtvis göra en form av diskursanalys för att bättre förstå principen om barnets bästa och hur den kan användas för att den ska vara mer till en fördel i olika samhällsområden, alternativt att undersöka staternas själva implementering av den, exempelvis de nackdelar som en inkorporering av en konvention har och att det mer kan tala för att upprätthålla en slags ställning, snarare än att förbättra ett samhällsområde, där själva syftet kan vara att jämföra en inkorporering kontra transformering.

8 Källförteckning

Offentligt tryck

Lagar

Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Utlänningslag (2005:716).

Lag (2018:1197). om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Propositioner

Prop. 1996/97:25 (1996). Svensk migrationspolitik i globalt perspektiv

Prop. 2004/05:170 (2004). Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden

Prop. 2013/14:216 (2013). Särskilt ömmande omständigheter

Prop. 2015/16:174 (2015). Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Prop. 2017/18:186 (2017). Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter

Prop. 2020/21:191 (2020). Ändrade regler i utlänningslagen

Statens offentliga utredningar

SOU 2016:19 (2016). Barnkonventionen blir svensk lag

Rättsfall

UM 2944-20 (2020).

UM 3447-20 (2021).

UM 4423-20, UM 4433-20 (2021).

UM 9785-20 (2021).

Litteratur

Kleineman, J., 2018. Rättsdogmatisk metod. i: M. Nääv & M. Zamboni, red. *Juridisk metodlära*. Lund: Student Litteratur AB, pp. 21-46.

Lundberg, A., 2009. *Principen om barnets bästa i asylprocessen: ett konstruktivt verktyg eller kejsarens nya kläder?*. Malmö: Holmbergs.

Schiratzki, J., 2005. *Barnets bästa i ett mångkulturellt Sverige - en rättsvetenskaplig undersökning*. 2:a upplagan red. Uppsala: Iustus.

Artiklar

Stern, R., 2012. Hur bedöms ett skyddsbehov? Om gränsdragning, konsekvens och förutsägbarhet i svensk asylpraxis. *Svensk Juristtidning*, Vol. 3, pp. 282-310.

Webbplatser

Barnombudsmannen, 2021. *Det här är barnkonventionen*.

<https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/om-barnkonventionen/>

[Hämtad 10-12-2021].